

Κανονισμός Λειτουργίας
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων
Οργανισμών και Επιχειρήσεων (MSc in Public Management)»
του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Άρθρο 1. Γενικές Αρχές

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Στον παρόντα Κανονισμό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων (MSc in Public Management)» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΠΑ. ΠΕΛ.) το οποίο απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων» (MSc in Public Management).

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, όπως αυτές αναλύονται στα επόμενα άρθρα, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές, και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν.4485/2017, ενώ ρυθμίζουν με ενιαίο τρόπο θέματα λειτουργίας του Π.Μ.Σ., τα οποία δε ρυθμίζονται από την κείμενη νομοθεσία, αλλά είτε παρέχονται γι' αυτά σχετικές εξουσιοδοτήσεις από το Νόμο, είτε ρυθμίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του Π.Μ.Σ. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να τροποποιηθεί, με πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος.

Άρθρο 2. Αντικείμενο - Σκοπός – Μαθησιακά αποτελέσματα του Π.Μ.Σ .

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων (MSc in Public Management)» εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές της Οικονομίας και της

Δημόσιας Διοίκησης, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας στο χώρο της Οργάνωσης και Διοίκησης Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Δημοσίων Επιχειρήσεων. Στοχεύει στη δημιουργία ειδικευμένων ανώτερων στελεχών με άριστα εκπαιδευση ικανών να προωθήσουν την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και να συμβάλουν στη βελτίωση της οργάνωσης, της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικότητας του Δημοσίου τομέα.

Άρθρο 3. Αρμόδια Όργανα/Επιτροπές για την ίδρυση-λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα/επιτροπές είναι:

3.1 Σύγκλητος

Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ. και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3.2 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, που εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος, ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 32 του ν.4485/2017

3.3 Συνέλευση του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής,
2. κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,
3. συγκροτεί επιτροπές επιλογής/εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών,
4. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης για την απονομή του Δ.Μ.Σ.
5. συγκροτεί επιπλέον Επιτροπές όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των Επιτροπών εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος
6. ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν.4485/2017, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

3.4 Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, κατά τη λήξη της οποίας με ευθύνη του Δ/ντη συντάσσεται απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- εισηγείται στη Συνέλευση για θέματα του οδηγού σπουδών
- εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων/ουσών του ΠΜΣ,
- ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών,
- εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, μερικής φοίτησης, παράτασης σπουδών, διαγραφής φοιτητών/τριων κλπ και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος,
- εξετάζει τις αιτήσεις των φοιτητών για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί από τη Γενική συνέλευση διακριτή επιτροπή με τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα,
- εξετάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές και εισηγείται σχετικά στα αρμόδια όργανα του ΠΜΣ

3.5 Ο/Η Διευθυντής/ντρια Π.Μ.Σ.

Ο/Η Δ/ντης/τρια είναι Μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας Αναπληρωτή/ώτριας Καθηγητή/ητριας του Τμήματος, του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., προεδρεύει της ΣΕ και ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, μαζί με τον Αναπληρωτή ή την Αναπληρώτρια, από τα εκλεγμένα μέλη της Σ.Ε. για διετή θητεία, χωρίς επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής/ντρια. Εισηγείται στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο μέγιστος αριθμός συνεχόμενων θητειών του Διευθυντή ή της Διευθύντριας ορίζεται σε δύο (2).

- συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ,
- καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του Π.Μ.Σ.
- εισηγείται στη Συνέλευση για κάθε θέμα του Π.Μ.Σ.
- έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση,
- είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών, έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ. Ο απολογισμός συντάσσεται με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών στο οποίο ανήκει το ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του.

3.6 Επιτροπή Εξέτασης/Επιλογής Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Φοιτητριών

Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για:

- Διενέργεια εξετάσεων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., όπου αυτό προβλέπεται.
- Αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα ακαδημαϊκά κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 6.3 του παρόντος Κανονισμού. Ο έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών διενεργείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
- Έλεγχο της γλωσσικής επάρκειας.
- Διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων, όπου αυτό προβλέπεται.

Η τελική κατάταξη των Υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του προγράμματος και η πρόταση επιλογής Υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Συνέλευση του Τμήματος.

3.7 Εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.),

Η Ε.Σ.Ε. είναι αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των ΠΜΣ. Τα πέντε (5) μέλη της Ε.Σ.Ε. είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε ΠΜΣ της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής.

Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον/την φοιτητή/τρια, του οποίου η θητεία είναι ετήσια.

Η ιδιότητα του/της Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 4. Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε εξήντα (60) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες κατ' έτος .

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε έξι. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος είναι περίπου εξήντα ανά έτος σε σχέση με τον αριθμό των 312 εισακτέων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος ανά έτος και των 12 διδασκόντων του Τμήματος .

Άρθρο 5. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, του άρθρου 34 του ν.4485/17, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά ΠΜΣ, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στον Κανονισμό, μόνο σε ΠΜΣ που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο Ίδρυμα.

Άρθρο 6. Διαδικασία και Κριτήρια επιλογής εισακτέων

6.1. Προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, κατηγορίες πτυχιούχων και αριθμός εισακτέων, τρόπος εισαγωγής, κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

6.2 Υποβολή αιτήσεων-Δικαιολογητικά

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την προκήρυξη.

Τα δικαιολογητικά είναι:

1. Υπογεγραμμένη αίτηση υποψηφιότητας
2. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα

3. Αντίγραφα προπτυχιακών τίτλων σπουδών. Οι κάτοχοι προπτυχιακών τίτλων σπουδών της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν την αναγνώριση τίτλου τους από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
4. Αντίγραφα μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών. Οι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν την αναγνώριση τίτλου τους από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (εάν υπάρχουν)
5. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
6. Φωτοτυπία δύο όψεων, της αστυνομικής ταυτότητας του υποψηφίου
7. Δύο (2) φωτογραφίες
8. Δύο (2) συστατικές επιστολές
9. Αποδεικτικά γνώσης της αγγλικής γλώσσας, επιπέδου τουλάχιστον «ΚΑΛΗ»
10. Αποδεικτικά, εφόσον υπάρχουν, ερευνητικής δραστηριότητας όπως (π.χ. δημοσιεύσεις σε περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων κ.λ.π.)
11. Αποδεικτικά, εφόσον υπάρχουν, επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αναγνώρισης από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του Ν. 4485/17.

6.3 Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

Βαθμολογία Πτυχίου - Συντελεστής Στάθμισης 50%

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (ΣΧΟΛΕΣ 5^{ου} ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ) : ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ × 1
- ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ – Ε.Μ.Π. (ΣΧΟΛΕΣ 4^{ου} ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ): ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ × 0,9
- ΟΛΕΣ ΟΙ ΛΟΙΠΕΣ ΣΧΟΛΕΣ Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι.: ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ × 0,6

Σε περίπτωση ύπαρξης masters η βαθμολογία του υποψηφίου προμοδοτείται με 0,30 μονάδες

Σε περίπτωση ύπαρξης διπλωματικής εργασίας η βαθμολογία του υποψηφίου προμοδοτείται με 10% X την επίδοση στη διπλωματική εργασία.

Σε περίπτωση ύπαρξης προπτυχιακών μαθημάτων που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ η βαθμολογία του υποψηφίου προμοδοτείται με 10% X μέση βαθμολογία των μαθημάτων που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Βαθμολογία Συστατικών Επιστολών - Συντελεστής Στάθμισης 10%

Recommended   5

Highly Recommended   **10**

Βαθμολογία Αγγλικών - Συντελεστής Στάθμισης 10%

ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ   **0,3**

ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ	0,6
ΑΡΙΣΤΗ ΓΝΩΣΗ	1

Βαθμολογία Συνέντευξης - Συντελεστής Στάθμισης 30%

Η επιτροπή αξιολογεί:

- α) Την αναλυτική και συνθετική σκέψη, ικανότητες επικοινωνίας, ηγετικές ικανότητες.
- β) Τη σαφήνεια επαγγελματικών στόχων, κίνητρα καριέρας.
- γ) Τη δυνατότητα του υποψηφίου να συμβάλλει στη μαθησιακή διαδικασία του Προγράμματος.
- δ) Την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου, εκτός της πτυχιακής εργασίας.

Η επιτροπή βαθμολογεί τον κάθε υποψήφιο με άριστα το 10 (ξεκινώντας πάντα από τη μονάδα).

6.4 Διαδικασία επιλογής

Με βάση τα θεσπισθέντα κριτήρια, η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει τον Πίνακα Αξιολόγησης των υποψηφίων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Ειδικότερα:

1. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
2. Απορρίπτει τους υποψηφίους των οποίων ο φάκελος των δικαιολογητικών δεν είναι πλήρης.
3. Καλεί σε συνέντευξη (εφόσον προβλέπεται) τους υποψηφίους, και πραγματοποιείται από τα μέλη της οικείας Επιτροπής Επιλογής.
4. Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και εισηγείται την τελική επιλογή.
5. Καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων εγκρίνεται και επικυρώνεται από τη Συνέλευση και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
6. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, γίνονται δεκτοί όλοι οι υποψήφιοι.

Άρθρο 7. Διάρκεια Σπουδών

7.1 Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. για τη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας .

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα και αφορά τη συγγραφή της ΜΔΕ.

7.2 Μερική φοίτηση

Για τους εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης. Οι φοιτητές αυτής της κατηγορίας θα πρέπει αποδεδειγμένα να εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα και να προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη.

Μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους φοιτητές που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πλήρους φοίτησης (αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος π.χ για λόγους υγείας, οικογενειακούς, στράτευσης, λόγοι ανωτέρας βίας κ.ά.

Η διάρκεια μερικής φοίτησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

7.3 Αναστολή φοίτησης

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Άρθρο 8. Δικαιώματα και παροχές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη της τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες παρέχεται πλήρης προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

Άρθρο 9. Πρόγραμμα Σπουδών

9.1 Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.
2. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, φροντιστηριακές ασκήσεις και πρακτική άσκηση επί των διδασκομένων αντικειμένων σε εργαστήριο, με χρήση προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.
3. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες ορίζονται ως ακολούθως: α) Υποχρεωτική παρακολούθηση οκτώ (8) μαθημάτων, επτάμισυ (7,5) πιστωτικών μονάδων (ECTS) έκαστο (Σύνολο πιστωτικών μονάδων: 60). Από τα μαθήματα αυτά, επτά (7) είναι υποχρεωτικά και ένα (1) είναι

επιλογής. β) Επιτυχή εξέταση στα οκτώ (8) εξαμηνιαία μαθήματα. γ) Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας τριάντα (30) πιστωτικών μονάδων (Σύνολο διδακτικών πιστωτικών μονάδων προγράμματος ΜΔΕ: 90).

Α' Εξάμηνο: Μαθήματα		ECTS
1	Βασικές Οικονομικές Αρχές και Δημόσιοι Οργανισμοί και Επιχειρήσεις	7,5
2	Οργάνωση και Διοίκηση των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών	7,5
3	Δημόσια Οικονομική	7,5
4	Χρηματοοικονομική και Διοικητική Λογιστική των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών	7,5
Σύνολο ECTS		30

Β' Εξάμηνο: Μαθήματα		
1	Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών	7,5
2	Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Επιχειρηματικών Αποφάσεων	7,5
3	Περιφερειακή – Τοπική Ανάπτυξη και Δημόσιοι Οργανισμοί και επιχειρήσεις	7,5
4	Μάθημα Επιλογής	7,5
Σύνολο ECTS		30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1	Επιχειρηματικότητα και Δημόσιες Επιχειρήσεις	
2	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης	
3	Μάρκετινγκ Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών	
4	Διοικητικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο	
5	Διοίκηση & Αξιολόγηση Έργων	
6	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	
7	Δημόσια Λογιστική	
8	Οικονομικές Πολιτικές της ΕΕ	
9	Θεσμοί και Δημόσιος Τομέας	

Γ' Εξάμηνο: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		ECTS
1	Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας	30

Με απόφαση των αρμόδιων οργάνων δύναται να επέλθει τροποποίηση στο πρόγραμμα μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

9.2 Περιεχόμενα των μεταπτυχιακών μαθημάτων

Βασικές Οικονομικές Αρχές και Δημόσιοι Οργανισμοί και Επιχειρήσεις

Το μάθημα αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους φοιτητές στην κατανόηση των βασικών αρχών της Οικονομικής Επιστήμης που είναι απαραίτητο να έχει κάποιος/α που ασχολείται με δημόσιες υπηρεσίες, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις. Στο πρώτο μέρος εξετάζονται θέματα που σχετίζονται με τον κλάδο της Μικροοικονομικής, π.χ. η αγορά, ο καταναλωτής, ο παραγωγός και η επιχείρηση. Στη συνέχεια εξετάζονται θέματα που σχετίζονται με τον κλάδο της μακροοικονομικής. Τέτοια θέματα είναι η συνολική ζήτηση και η συνολική προσφορά, ο ρόλος του χρήματος και του τραπεζικού συστήματος στην οικονομία, ο πληθωρισμός, η ανεργία και το διεθνές εμπόριο.

Δημόσια Οικονομική

Η Δημόσια Οικονομική ή Οικονομική του Δημόσιου Τομέα (κλάδος της Οικονομικής Επιστήμης που στηρίζεται στη Μικροοικονομική) έχει σαν στόχο την ανάλυση των φορολογικών εσόδων από την μια πλευρά και των κρατικών δαπανών από την άλλη. Συγκεκριμένα μετά το εισαγωγικό κεφάλαιο στο οποίο θα αναλυθούν σύντομα βασικές έννοιες σχετικά με τη λειτουργία του κράτους, θα αναλυθούν οι εξής ενότητες: φορολογία και διανομή εισοδήματος, φορολογία και αποτελεσματικότητα, αποτελεσματική και δίκαιη φορολογία, φορολογία προσωπικού εισοδήματος και συμπεριφορά, ο φόρος ανωνύμων εταιρειών, φόροι επί της κατανάλωσης και του πλούτου, χρηματοδότηση μέσω ελλείμματος, δημόσια αγαθά, εξωτερικές οικονομικές επιπτώσεις, αναδιανομή του εισοδήματος, κοινωνική ασφάλεια.

Χρηματοοικονομική και Διοικητική Λογιστική των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές αρχές της Λογιστικής Επιστήμης, στις σύγχρονες μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων και στην χρηματοοικονομική διοικητική στο δημόσιο τομέα.

Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Ανάλυση της σύγχρονης θεωρίας, των αρχών και των εφαρμογών της Οργάνωσης και Διοίκησης των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών. Διδασκαλία και έρευνα, με ιδιαίτερη έμφαση, στην ανάπτυξη των οικονομικών θεωριών public choice, rent seeking, free rider problem, principal-agent problem, moral hazard,

asymmetric information, prisoner dilemma και στις επιπτώσεις τους στην οργάνωση και διοίκηση των ιεραρχιών για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του έργου των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών και την αποδοτικότερη συμβολή τους στο σύνολο της οικονομίας.

Περιφερειακή Τοπική Ανάπτυξη και Δημόσιοι Οργανισμοί και Επιχειρήσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση της περιφερειακής αναπτυξιακής διαδικασίας, μέσω της θεωρητικής και εμπειρικής διερεύνησης της και η παρουσίαση των εργαλείων της περιφερειακής ανάλυσης ως μέσων κατανόησης της περιφερειακής οικονομίας και διάγνωσης των προβλημάτων της.

Ποσοτικές Μέθοδοι στην Λήψη Επιχειρηματικών Αποφάσεων

Βασικές έννοιες από πιθανοθεωρία και στατιστική: δειγματικός χώρος, τυχαία ενδεχόμενα, τυχαίες μεταβλητές, πιθανότητες και κατανομή πιθανότητας, παράμετροι μιας κατανομής, δειγματοληψία, τυχαίο δείγμα, εκτιμητές και εκτιμήσεις, ο δειγματικός μέσος ως εκτιμητής, αμεροληψία και συνέπεια ως ιδιότητες του δειγματικού μέσου, αξιολόγηση εκτιμήσεων, υποθέσεις και δημιουργία στατιστικών ελέγχου. Κατασκευή διαστημάτων εμπιστοσύνης. Έλεγχοι στατιστικών υποθέσεων Εισαγωγή στο υπόδειγμα της απλής παλινδρόμησης (υπόβαθρο, γραμμικότητα, εκτιμητική και προσαρμοστικότητα του υποδείγματος).

Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Η ύλη του μαθήματος αρχικά είναι εστιασμένη στην καλύτερη κατανόηση των γνωρισμάτων των στρατηγικών αποφάσεων και της σημασίας των όρων στρατηγική και στρατηγικό μάνατζμεντ διακρίνοντάς τους από το λειτουργικό μάνατζμεντ. Στη συνέχεια αναλύεται το μακρο-περιβάλλον των οργανισμών στο πλαίσιο πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και νομικών παραγόντων (PESTEL) και επίσης διακρίνονται τα στοιχεία στρατηγικής ικανότητας σε οργανισμούς, όπως οι πόροι, οι δεξιότητες, οι θεμελιώδεις ικανότητες και οι δυναμικές ικανότητες. Επιπλέον, εντοπίζονται τα συστατικά της αλυσίδας διοίκησης ενός οργανισμού, οι βάσεις επίτευξης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στο πλαίσιο «διαδρομών» στο «στρατηγικό ρολόι» και ο βαθμός στον οποίο αυτές δύνανται να παρέχουν βιώσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Τέλος, γίνεται εκτίμηση της δυνατότητας διεθνοποίησης που προσφέρουν διαφορετικές αγορές, ευαίσθητες σε μεταβολές στην πάροδο του χρόνου και προσδιορίζονται πηγές ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στη διεθνή στρατηγική, τόσο μέσω του παγκόσμιου εφοδιασμού (global sourcing) όσο και της εκμετάλλευσης τοπικών παραγόντων που εκπροσωπούνται στο Διαμάντι του Porter.

Μάρκετινγκ Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση και εφαρμογή αρχών και πρακτικών του Μάρκετινγκ με πεδίο εφαρμογής το δημόσιο τομέα. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση της στρατηγικής μάρκετινγκ στο Δημόσιο τομέα.

Οικονομικές Πολιτικές της ΕΕ

Στόχευση του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση του φάσματος των οικονομικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασική διάκριση των οικονομικών πολιτικών αποτελεί ο χαρακτήρας τους που μπορεί να είναι οριζόντιος ή τομεακός. Η ανάλυση των οικονομικών πολιτικών συμβάλλει στην κατανόηση του οικοδομήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πολιτικοοικονομικής της υπόστασης. Σημαντικοί τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας βασίζονται στις πολιτικές αυτές οι οποίες καθορίζουν τους κανόνες και μέτρα είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε επιχειρηματικό επίπεδο. Οι οικονομικές πολιτικές συντονίζουν τα κράτη μέλη και αποτελούν το κοινό πλαίσιο λειτουργίας καθώς και την κινητήρια δύναμη της ΕΕ. Μετά το πέρας του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές θα είναι σε θέση να αναλύσουν τις οικονομικές πολιτικές, το πλαίσιο λειτουργίας, τους κοινούς στόχους, τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τα ευρωπαϊκά όργανα που έχουν επιφορτιστεί την υλοποίησή τους.

Επιχειρηματικότητα και δημόσιες Επιχειρήσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες και τα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικής διαδικασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην επιχειρηματικότητα που λαμβάνει χώρα στον δημόσιο τομέα. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται αναφορά στις προσεγγίσεις της επιχειρηματικότητας, στην συνεισφορά της στην οικονομική ανάπτυξη και στο επιχειρηματικό περιβάλλον (οικοσύστημα). Στην συνέχεια αναλύονται οι βασικές πτυχές και τα χαρακτηριστικά της, π.χ. η δημιουργικότητα, η καινοτομία, και η επιχειρηματική διαδικασία. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζεται η έννοια και η πρακτική της δημόσιας επιχειρηματικότητας. Αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά της, ενώ γίνεται σύγκριση αυτής με την επιχειρηματικότητα στον ιδιωτικό τομέα, ώστε αν γίνουν κατανοητά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Διοίκηση και Αξιολόγηση Έργων

Το μάθημα αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και έννοιες του «Project Management» και του τρόπου εφαρμογής τους στη διοίκηση, διαχείριση, οργάνωση και αξιολόγηση ιδιωτικών και δημοσίων έργων ή επενδύσεων. Πιο συγκεκριμένα στο μάθημα περιγράφονται οι μεθοδολογίες διαχείρισης και οι τρόποι σχεδιασμού, προγραμματισμού, οργάνωσης και διοίκησης των έργων με ορθολογικό τρόπο, οι οποίες αποβλέπουν στη μείωση του κόστους παραγωγής, αλλά και της διάρκειας εκτέλεσης. Εξετάζονται αναλυτικά η βελτιστοποίηση της σχέση κόστους – διάρκειας, η επίτευξη μεγαλύτερης παραγωγικότητας στη διαδικασία υλοποίησης, η αποδοτικότερη κατανομή και εξομάλυνση πόρων, οι τεχνικές ελέγχου, η αξιολόγηση και η σκοπιμότητα πραγματοποίησης έργων και επενδύσεων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Μάθημα: Πληροφοριακά Συστήματα

Το επιχειρηματικό περιβάλλον αλλάζει δραματικά τα τελευταία χρόνια καθώς η παγκοσμιοποίηση θέτει συνεχώς νέες προκλήσεις στις επιχειρήσεις, όπως αυξανόμενος ανταγωνισμός, επεκτεινόμενες αγορές και αυξημένες απαιτήσεις των καταναλωτών. Αυτές οι νέες προκλήσεις έχουν σαν αποτέλεσμα όλο και μεγαλύτερη πίεση στις επιχειρήσεις για μειώσεις κόστους σε όλη την αλυσίδα αξίας, μείωση του κύκλου ζωής με ταυτόχρονη επέκταση των γραμμών προϊόντων / υπηρεσιών, δραματική μείωση των αποθεμάτων, αξιοπιστία στις παραδώσεις και υψηλά επίπεδα υπηρεσιών στους πελάτες, υψηλά επίπεδα ποιότητας και αποτελεσματικό συντονισμό της παγκόσμιας ζήτησης, προσφοράς και παραγωγής. Καθώς το επιχειρηματικό μοντέλο γίνεται περισσότερο συνεργατικό και οι ανταγωνιστές αναβαθμίζουν τις δυνατότητές τους, για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, οι οργανισμοί, πρέπει να βελτιώσουν τις επιχειρηματικές πρακτικές και διαδικασίες, να μοιραστούν με τους προμηθευτές, διανομείς και πελάτες τις κρίσιμες πληροφορίες και να αναβαθμίσουν τη δυνατότητα παραγωγής και επικοινωνίας έγκαιρης και ακριβούς πληροφορίας.

Μάθημα: Θεσμοί και Δημόσιος Τομέας

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/φοιτητριών με τα βασικά εργαλεία οικονομικής ανάλυσης των θεσμών και του ρόλους τους στη λειτουργία (και παραγωγικότητα) του δημόσιου τομέα και των αγορών. Βασικά θέματα ανάλυσης αποτελούν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και η θεωρία συναλλαγών όπως επίσης και τα κόστη συναλλαγών. Εξετάζονται θέμα ελλιπούς πληροφόρησης και αποτυχίας των αγορών και αναλύονται πραγματικές καταστάσεις.

Διοικητικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο

Το μάθημα παρουσιάζει τις έννοιες του Διοικητικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου, εφαρμογές σε οργανισμούς του δημοσίου τομέα και αναλύονται μελέτες περιπτώσεων.

Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων

Η διαχείριση των ανθρώπινων πόρων αποτελεί κεντρική λειτουργία οποιουδήποτε οργανισμού. Γενικά, το 50% ή περισσότερο του επιχειρησιακού προϋπολογισμού ενός οργανισμού χρησιμοποιείται για να πληρώσει τα άτομα που εργάζονται εκεί. Η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού μπορεί να οριστεί ως η αποτελεσματική χρήση του ανθρώπινου κεφαλαίου σε έναν οργανισμό μέσω της διαχείρισης των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τους ανθρώπους. Περιλαμβάνει την ηγεσία, τις αξίες, τον προγραμματισμό της απασχόλησης, την πρόσληψη και την επιλογή εργαζομένων, την κατάρτιση και την αποζημίωσή τους και την αξιολόγηση της απόδοσής τους. Επίσης, επηρεάζει σημαντικά την εταιρική κουλτούρα και τους κανόνες.

Ο γενικός σκοπός είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές αρχές και τις τεχνικές διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού. Το μάθημα λαμβάνει μια πρακτική άποψη που ενσωματώνει τη συμβολή των επιστημών συμπεριφοράς με τις τεχνικές πτυχές της υλοποίησης της λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού

στον «πραγματικό κόσμο». Ωστόσο, όλοι οι διευθυντές, ανεξάρτητα από το ποια είναι η εξειδίκευσή τους, διαδραματίζουν αναπόσπαστο ρόλο στην υλοποίηση πολιτικών και πρακτικών ανθρώπινου δυναμικού στην οργάνωσή τους – και πρέπει να ασχοληθούν με το τμήμα ανθρωπίνων πόρων του οργανισμού τους.

Δημόσια Λογιστική

Το μάθημα παρουσιάζει τις βασικές έννοιες και τις σημαντικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις στη Δημόσια Λογιστική. Εξετάζονται οι προτεινόμενοι μέθοδοι καταγραφής και παρουσίασης των λογιστικών πληροφοριών, βάσει των διεθνών και των εκάστοτε εθνικών λογιστικών προτύπων, καθώς και των προϋπολογισμών. Αναλύονται τα χαρακτηριστικά και η σκοπιμότητα του συστήματος των προϋπολογισμών που εφαρμόζονται από τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Παρουσιάζονται διεξοδικά οι διαδικασίες που σχετίζονται με το δημόσιο προϋπολογισμό (κατάρτιση, ψήφιση, εκτέλεση, έλεγχος) δεδομένου ότι αυτός αποτελεί το σημαντικότερο μηχανισμό με τον οποίο το Κράτος υλοποιεί τις δημόσιες πολιτικές του. Τέλος, διερευνάται η σχέση της Νέας Δημόσιας Διοίκησης με την λογιστική, τον προϋπολογισμό και τον έλεγχο, τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για το δημόσιο τομέα καθώς και θέματα κοστολόγησης, ελέγχου και αξιολόγησης της απόδοσης σε δημόσιους οργανισμούς.

9.3 Γλώσσα διδασκαλίας

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η Ελληνική. Μέρος του προγράμματος μπορεί να παρέχεται και στην αγγλική γλώσσα μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

9.4 Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και πριν την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή του Π.Μ.Σ. το ωρολόγιο πρόγραμμα της περιόδου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, οι περιόδοι εξετάσεων, οι αργίες κ.λ.π.

Όλες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ., διδασκαλία και εξέταση μαθημάτων, ανάθεση υποβολή και εξέταση μεταπτυχιακών εργασιών) πραγματοποιούνται στο χρονικό πλαίσιο του ετήσιου ακαδημαϊκού ημερολογίου που ορίζεται από τη Σύγκλητο.

9.5 Ημερομηνίες εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδ. εξαμήνου, και πριν από την έναρξη των μαθημάτων, καθορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ./Τμήματος οι ημερομηνίες εγγραφής των φοιτητών, καθώς και η διαδικασία δηλώσεων των μαθημάτων που θα επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο.

9.6 Αναπληρώσεις μαθημάτων

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.7 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έως 35% κατά τη διάρκεια των εξαμήνων ως ακολούθως. Ο/Η Καθηγητής/τρια βρίσκεται στην έδρα του Τμήματος και οι φοιτητές προαιρετικά έχουν την δυνατότητα να συνδεθούν διαδικτυακά και να παρακολουθήσουν την διάλεξη σε πραγματικό χρόνο.

9.8 Όρια απουσιών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες του Π.Μ.Σ.

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνον αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 75% των ωρών της διδασκαλίας του μαθήματος. Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή και παρακολούθηση διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων και διδασκουσών των μαθημάτων.

Άρθρο 10. Διδάσκοντες στο ΠΜΣ/Ανάθεση διδασκαλίας

Στο ΠΜΣ θα απασχοληθούν μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών ή διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980 (Α'112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011., μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου Α.Ε.Ι ή άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής, όπως επίσης καταξιωμένοι επιστήμονες της αλλοδαπής και της ημεδαπής που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αναθέτει μη αυτοδύναμη διδασκαλία μέρους μαθήματος ή σεμιναρίου ή εργαστηρίου σε μη κατόχους διδακτορικού διπλώματος υπό την επίβλεψη άλλου μέλους Δ.Ε.Π. διδάσκοντος του Π.Μ.Σ., υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η αναλογία διδασκόντων του πρώτου εδαφίου και ότι οι αναθέσεις τους παρόντος δεν ξεπερνούν συνολικά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών ωρών διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων ή εργαστηρίων, αντίστοιχα, του Π.Μ.Σ...»

10.1 Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Ο υπεύθυνος για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. οφείλει :

- Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.
- Να αναπροσαρμόζει και να επικαιροποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα το περιεχόμενο και την ύλη των διδασκομένων μαθημάτων. Κατά την έναρξη του εξαμήνου, οι διδάσκοντες κοινοποιούν (υποβάλλοντας προς διανομή στη Γραμματεία του ΠΜΣ ή ενημερώνοντας την ιστοσελίδα του μαθήματος) το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που καλύπτει την ύλη του μαθήματος και περιλαμβάνει τις παρουσιάσεις των διαλέξεων, τη βιβλιογραφία και αρθρογραφία που οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν και όποιο άλλο συμπληρωματικό υλικό (μελέτες περιπτώσεων κλπ).
- Να τηρεί τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

Οι διδάσκοντες επίσης οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και να τηρούν τους κανόνες της.

Άρθρο 11. Αξιολόγηση επίδοσης μεταπτυχιακών φοιτητών

Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με εξετάσεις που μπορεί να είναι γραπτές, προφορικές, εργαστηριακές, υποχρεωτικές/προαιρετικές εργασίες, ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών ή οποιοσδήποτε συνδυασμός αυτών.

Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα, γνωστοποιούνται στην αρχή του ακαδ. εξαμήνου από τον διδάσκοντα (υπευθύνου/συντονιστή) του μαθήματος και αναγράφονται επίσης στην φόρμα περιγραφής του κάθε μαθήματος, σύμφωνα με το πρότυπο ECTS (syllabus), που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων του φοιτητή ή της φοιτήτριας σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5,00), με άριστα το δέκα (10,00).

Η βαθμολογία κατατίθεται εντός 15 ημερών από την ολοκλήρωση της τελευταίας δραστηριότητας αξιολόγησης.

Άρθρο 12. Εξεταστικές περιόδους (χρόνος διενέργειας και διάρκεια εξεταστικών περιόδων)

Οι εξεταστικές περιόδους είναι χειμερινού, εαρινού εξαμήνου καθώς και η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου ταυτίζονται με τις εξεταστικές περιόδους των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπως αυτές

ορίζονται κάθε φορά στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Σε περίπτωση που φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα, μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό στην (επαναληπτική) εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Στην παρ.6, του άρθρου 34 του ν.4485/17 ορίζεται:

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Εάν ο φοιτητής αποτύχει να εξεταστεί επιτυχώς σε μάθημα/ μαθήματα στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 34, παρ. 6, του ν.4485/2017. Στην περίπτωση αποτυχίας του φοιτητή στην εξέταση από την τριμελή επιτροπή προτείνεται η οριστική διαγραφή του από το Π.Μ.Σ

Άρθρο 13. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία - Επιβλέποντες/ουσες Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Στο τρίτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο/Η μεταπτυχιακός /ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής θέματος, εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων. Υποβάλλει αίτηση σε ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ προωθεί την αίτηση στην Συντονιστική Επιτροπή.

13.1 Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από την αίτηση του ενδιαφερόμενου, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Κάθε διδάσκων του Π.Μ.Σ μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη έως 10 διπλωματικών εργασιών ανά έτος.

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ Α' ή Β' βαθμίδας ή Γ Βαθμίδας το οποίο διδάσκει στο Π.Μ.Σ. Τα λοιπά δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να είναι από όλες τις κατηγορίες διδασκόντων που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν. 4485/17 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. .

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης επί μακρό χρονικό διάστημα ή ύπαρξη άλλου σπουδαίου λόγου, η Συντονιστική Επιτροπή, εκτιμώντας τις περιστάσεις, δύναται να προβεί κατόπιν αιτιολόγησης της απόφασής της, στην αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή Μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Οδηγίες συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας π.χ. εξώφυλλο, γραμματοσειρά, ελάχιστος-μέγιστος αριθμός λέξεων και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη δομή της αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ στην αρχή εκάστου ακαδημαϊκού εξαμήνου ώστε να είναι ενήμεροι οι φοιτητές/τριες.

13.2 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

13.3 Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής

Μετά το πέρας της περιόδου συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος, οι φοιτητές παραδίδουν ηλεκτρονικώς ή εντύπως αντίτυπό της στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Σε αντίθετη περίπτωση, τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής έχουν τη δυνατότητα παραπομπής της εξέτασης σε επόμενη εξεταστική περίοδο και πάντοτε μέσα στα χρονικά πλαίσια που ορίζει το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

Για να εγκριθεί η εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Μετά το πέρας της δημόσιας υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας, η επιτροπή την αξιολογεί και τη βαθμολογεί με την κλίμακα 0-10. Αν η διπλωματική εργασία θεωρηθεί από την επιτροπή ως μη ικανοποιητική και βαθμολογηθεί κάτω της βάσης 5, τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια τη βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη ριζική αναμόρφωσή της. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η επιτροπή ορίζει τριών μηνών μέσα στο οποίο πρέπει να έχει επανυποβληθεί η διπλωματική εργασία, τροποποιημένη σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιτροπής.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες για κειμενική ταύτιση σύμφωνα με τον κανονισμό κατά της λογοκλοπής του πανεπιστημίου πελοποννήσου ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. (<https://mapm.uop.gr/wp-content/uploads/2021/07/kanonismos-logoklopis.pdf>).

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.

Άρθρο 14. Τρόπος υπολογισμού βαθμού Δ.Μ.Σ.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. προκύπτει από τον σταθμισμένο μ.ο. των βαθμών των 8 μαθημάτων (συντελεστής στάθμισης 1) και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (συντελεστής στάθμισης 3).

Άρθρο 15. Υποχρεώσεις για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. απαιτείται επιτυχής εξέταση (α) των οκτώ (8) μαθημάτων, εκ των οποίων, επτά (7) είναι υποχρεωτικά και ένα (1) είναι επιλογής και (β) της μεταπτυχιακής διπλωματικής Εργασίας. Επίσης απαιτείται η καταβολή των οφειλόμενων τελών φοίτησης καθώς και η συμπλήρωση 90 Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

Άρθρο 16. Διαδικασίες αξιολόγησης μαθημάτων/διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων, ηλεκτρονικά, από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει το Ίδρυμα υπό την εποπτεία της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.).

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. Το σύστημα αυτό είναι ολοκληρωμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα γραμματειών του Ίδρυματος και κάθε φοιτητής μπορεί να αξιολογήσει από οποιονδήποτε υπολογιστή τα μαθήματα που έχει δηλώσει, με διατήρηση της ανωνυμίας του. Οι φοιτητές ειδοποιούνται από τη γραμματεία του ΠΜΣ για τον χρόνο έναρξης και λήξης της περιόδου αξιολόγησης και λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο διεξαγωγής της, η δε διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης είναι δύο εβδομάδες. Η φόρμα αξιολόγησης καλύπτει το μάθημα τουλάχιστον ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και το διδακτικό υλικό.

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος διαθέτει πρόσβαση μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. σε στατιστικά στοιχεία για την αξιολόγηση των μαθημάτων τα οποία επεξεργάζεται και υποβάλλει εισήγηση στα αρμόδια όργανα. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται και στη Συντονιστική Επιτροπή προς επεξεργασία. Παράλληλα η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα αποτελέσματα των προηγούμενων περιόδων αξιολογήσεων και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Δ/ντή του ΠΜΣ, στην ΟΜ.Ε.Α του Τμήματος και στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Άρθρο 17. Λόγοι και διαδικασία διαγραφής από το ΠΜΣ

Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει

τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί και εξαιρετικοί λόγοι
- υπάρξει παράβαση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας, όπως π.χ. η λογοκλοπή,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών

Άρθρο 18. Χρηματοδότηση-Οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.

18.1 Πόροι

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων του φορέων ,
- β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., , ζ) τέλη φοίτησης, που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες/ουσες στο ΠΜΣ ύψους 3.100€, η) κάθε άλλη νόμιμη αιτία

18.2 Δαπάνες

Η διαχείριση των εσόδων του ΠΜΣ γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και κατανέμεται ως εξής:

(α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των ΠΜΣ που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

Η παραπάνω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

Το Τμήμα οφείλει ετησίως να δημοσιεύει, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά

κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων του ΠΜΣ και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 19. Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης.

Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 3,100 ευρώ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους πχ η πρώτη δόση κατά την εγγραφή του φοιτητή και η δεύτερη δόση στην έναρξη του 2^{ου} εξαμήνου στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία.

Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές ΠΜΣ των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ.

Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν.4485/17 τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο ΠΜΣ έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του ΠΜΣ ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων ο φοιτητής διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 20. Υποτροφίες

Το Π.Μ.Σ. δύναται να παρέχει έναν αριθμό υποτροφιών βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων στους φοιτητές, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης στην οποία καθορίζεται, το ύψος των υποτροφιών, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών και οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων. Τα ως άνω στοιχεία αναγράφονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Οι υποτροφίες πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΠΜΣ.

Τα κριτήρια χορήγησής τους ενδεικτικά δύναται να είναι πχ ο μέσος όρος

βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου κ.λπ.

Άρθρο 21. Τελετουργικό αποφοίτησης και τύπος απονεμόμενου διπλώματος (Δ.Μ.Σ.)

Η καθομολόγηση και απονομή των Διπλωμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται δημόσια σε ειδική τελετή ενώπιων των Πρυτανικών Αρχών, του Προέδρου του Τμήματος και του Διευθυντή Π.Μ.Σ. συγχρόνως με την απονομή και των πτυχίων του α' κύκλου σπουδών του Τμήματος. Τα ονόματα των διπλωματούχων εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος που διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ακολουθεί τα πρότυπα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Άρθρο 22. Παράρτημα Διπλώματος

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που χορηγείται, επισυνάπτεται υποχρεωτικά το προβλεπόμενο Παράρτημα Διπλώματος το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα. Το εν λόγω έγγραφο εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 23. Διοικητική Υποστήριξη-Υλικοτεχνική υποδομή

23.1 Υλικοτεχνική Υποδομή

Τα εργαστήρια διαθέτουν ικανό αριθμό υπολογιστών και το κατάλληλο λογισμικό για τη λειτουργία του ΠΜΣ. Επιπλέον οι αίθουσες διδασκαλίας διαθέτουν διαφανοσκόπια και projectors (προτζέκτορες). Οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε διεθνείς βάσεις δεδομένων για την εκπόνηση των διπλωματικών τους εργασιών.

Επίσης κάθε φοιτητής του ΠΜΣ μπορεί να προμηθευτεί την κάρτα μέλους της κεντρικής βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με την οποία του δίνεται η δυνατότητα χρήσης της βιβλιοθήκης και όλων των υπηρεσιών που αυτή παρέχει. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου διαθέτει σε έντυπη μορφή πάνω από 30.000 τίτλους βιβλίων και 350 τίτλους περιοδικών συλλογή η οποία εμπλουτίζεται συνεχώς. Υπάρχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και ψηφιακές βιβλιοθήκες, παρέχοντας δυνατότητες ταχείας αναζήτησης εκπαιδευτικού και ερευνητικού υλικού. Στους χρήστες των ηλεκτρονικών υπηρεσιών παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε πάνω από 6000 τίτλους περιοδικών με δυνατότητα εκτύπωσης των άρθρων σε πλήρη μορφή.

Το Πανεπιστήμιο διαθέτει την υποδομή σε αίθουσες και εργαστήρια για την διεξαγωγή διδασκαλίας και εφαρμογών. Οι αίθουσες είναι εφοδιασμένες με projectors (προτζέκτορες) που βοηθούν στην διδασκαλία του μαθήματος.

Το ΠΜΣ έχει στη διάθεσή του τέσσερα εργαστήρια με ικανό αριθμό υπολογιστών (46 PC) εξοπλισμένων με τα κατάλληλα αναλογιστικά και στατιστικά λογισμικά για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων, των εργασιών και την εκπόνηση των διπλωματικών εργασιών των φοιτητών.

Επιπλέον το ΠΜΣ διαθέτει εκπαιδευτικό λογισμικό e-class μέσω του οποίου παρέχονται σημειώσεις, ανακοινώσεις και εκπαιδευτικό υλικό στους φοιτητές.

23.2 Διοικητική Υποστήριξη του Προγράμματος

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται διοικητικά από τη γραμματεία του Τμήματος.

Άρθρο 24. Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.